

کتابخانه
سازمان

مجموعه مقالات
ششمین همایش کتابداران
سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
یزد ۱۶-۱۸ بهمن ۱۳۸۰

- برگزارکنندگان:
- مرکز مدارک علمی و انتشارات
سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
 - سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان یزد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مجموعه مقالات

ششمین همایش کتابداران

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

یزد: ۱۶-۱۸ بهمن ۱۳۸۰

برگزارکنندگان:

مرکز مدارک علمی و انتشارات سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور استان یزد

کتابخانه و اسناد ملی و کتابخانه دانشگاه شهید

۲۵۰۲۴

۸۱ / ۱۰۳۰

۱۳۸۱

انتشارات سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ۸۱/۰۰/۶۹

فهرستبرگه

همایش کتابداران سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور (ششمین: ۱۳۸۰: یزد)
مجموعه مقالات ششمین همایش کتابداران سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی
کشور، یزد، ۱۶-۱۸ بهمن ۱۳۸۰. تهران: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور،
معاونت امور پشتیبانی، مرکز مدارک علمی و انتشارات، ۱۳۸۱.
۲۸۰ص: جدول - (انتشارات سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور؛ ۸۱/۰۰/۶۹)
ISBN 964-425-384-1

برگزارکنندگان: مرکز مدارک علمی و انتشارات؛ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان یزد
عنوان قبلی همایش: سمینار کتابداران سازمان برنامه و بودجه

۱. کتابداری - کنگره‌ها. ۲. کتابخانه‌های الکترونیکی - کنگره‌ها. ۳. کتابخانه‌های تخصصی -
ایران - خدمات اطلاع‌رسانی - کنگره‌ها. الف. سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان یزد. ب.
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور. مرکز مدارک علمی و انتشارات. ج. عنوان.

۱۳۸۰ اس ۸۱۷/۵/۶۷۲ Z

ISBN 964-425-384-1

شابک ۱-۳۸۴-۳۲۵-۹۶۴

مجموعه مقالات ششمین همایش کتابداران سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی

کشور، یزد، ۱۶-۱۸ بهمن ۱۳۸۰

تهیه کننده: مرکز مدارک علمی و انتشارات

ناشر: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور. معاونت امور پشتیبانی. مرکز مدارک علمی و انتشارات

چاپ اول: ۲۵۰ نسخه، ۱۳۸۱

قیمت: ۷۰۰۰ ریال

لیتوگرافی: قاسملو

چاپ و صحافی: چاپ زحل

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

مسئول برگه

دبیر همایش

مدیر اجرایی

اعضای

۱. آقای

۲. خانم

۳. خانم

۴. آقای

۵. آقای

۶. خانم

۷. خانم

مسئول برگزاری همایش: سید ابراهیم علوی

دبیر همایش: دکتر رامین پاشایی فام

مدیر اجرایی همایش: زهره صادق صمیمی

اعضای کمیته اجرایی:

۱. خانم زهره صادق صمیمی
۲. خانم ژاله عصری
۳. آقای حمیدرضا نوکار
۴. آقای هاشم قمشه
۵. آقای رضا آنری محبی
۶. آقای سهراب عزیزاده

اعضای کمیته علمی:

۱. آقای دکتر نوراله مرادی
۲. خانم شیفته سلطانی
۳. خانم زهره صادق صمیمی
۴. آقای احمد تابش
۵. آقای محمد استاد غفاری
۶. خانم گیتی مستقیمی
۷. خانم گلایل شلویری

چند خطی و چند زبانی موانع دیرینه

انتقال اطلاعات:

از کتابخانه‌های سنتی تا کتابخانه‌های

رقومی

عبدالرضا نوروزی چاکلی

عضو هیأت علمی گروه کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه شاهد

۱. مقدمه

ضبط اطلاعات به خطاها و زبان‌های مختلف همواره از نخستین و مهمترین مشکلات سازماندهی و همچنین بازیابی و انتقال اطلاعات در کتابخانه‌های مختلف بوده است. در کتابخانه‌های نظام‌یافته‌ای که از قواعد فهرستنویسی انگلوآمریکن در سازماندهی، ذخیره و بازیابی اطلاعات استفاده می‌کنند این مشکلات از آنجا بیشتر نمود پیدا می‌کند که طبق قواعد شماره 1.0E، فهرستنویسی اثر باید تا آنجا که ممکن است به خط و زبانی که اثر بدانهاست انجام پذیرد. (۱)* این موانع زبانی تنها محدود به فهرست برگه‌ها نبوده بلکه در کلیه مواردی که کتابخانه‌ای بخواهد متن کامل یا چکیده منابع چندزبانی خود را از طریق رایانه در اختیار استفاده‌کنندگان قرار دهد در عمل با منابعی روبرو خواهد شد که دارای کاراکترهایی برخلاف کاراکترهای مرسوم در محیط معمول استفاده‌کنندگان آن کتابخانه می‌باشند. بر همین اساس تاکنون کتابخانه‌های مختلف شیوه‌های متفاوتی را برای رفع این مشکلات اتخاذ نموده‌اند که هر کدام از این روش‌ها تحت تأثیر شرایط خاص این کتابخانه‌ها قرار داشته است. در مقاله حاضر علاوه بر بیان عمده‌ترین مسائل چندخطی و چندزبانی انتقال اطلاعات، به مهمترین راهکارهایی که تاکنون کتابخانه‌های سنتی و رقومی جهت مقابله با موانع زبانی اتخاذ نموده‌اند و همچنین به آخرین تلاشها و پیشنهادات چند ساله اخیر کتابخانه‌ها و سازمانهای دست‌اندرکار این امر پرداخته شده است.

۲. تعریف مسئله

همان‌گونه که اشاره شد "چندخطی" از جمله موانع دیرینه کتابخانه‌ها به شمار می‌رود. البته باید توجه داشت که چندخطی در اغلب موارد به مفهوم چند زبانی نیز به کار می‌رود و عمدتاً موانع زیر را برای کتابخانه‌ها ایجاد می‌کند:

❖ اولین مورد آن درخصوص نحوه بکارگیری اقلام توصیف کتاب‌شناختی در زبانهای

* اعداد تک داخل آکولاد به یادداشت‌های پایان مقاله اشاره دارد.